

Νεογνολογία

Η Νεογνολογία είναι κλάδος της Παιδιατρικής που ασχολείται με τη φυσιολογία, τις παθολογικές καταστάσεις και γενικότερα τα προβλήματα του νεογέννητου. Στην κλινική πράξη είναι απαραίτητη η στενή συνεργασία του μαιευτήρα και του παιδίατρου για την από κοινού λήψη αποφάσεων στην αντιμετώπιση διαφόρων προβλημάτων.

Στο κεφάλαιο αυτό περιγράφονται διάφορες βασικές έννοιες και ορισμοί που χρησιμοποιούνται συχνά στη νεογνολογία, καθώς και τα κυριότερα προβλήματα και παθολογικές καταστάσεις του νεογέννητου:

- Ζων νεογέννητο: Το προϊόν της σύλληψης, που μετά την έξοδο του από τη μήτρα εμφανίζει σημεία ζωής, όπως αναπνευστική, καρδιακή ή μυϊκή δραστηριότητα
- Θνησιγενές νεογέννητο: Το νεογέννητο που μετά τη γέννηση δεν παρουσιάζει σημεία ζωής, ενώ ήταν βιώσιμο (ηλικία κύησης μεγαλύτερη από 28 εβδομάδες)
- Ηλικία κύησης: Η διάρκεια της κύησης που μετριέται από την 1η μέρα της τελευταίας έμμηνης ρύσης
- Βάρος γέννησης: Το βάρος σώματός του νεογέννητου, που μετριέται μέσα στην πρώτη ώρα μετά τη γέννηση
- Πρόωρο νεογέννητο: Το νεογέννητο που γεννιέται μετά από διάρκεια κύησης μικρότερης από 37 συμπληρωμένες εβδομάδες (<259 ημέρες)

Νεογνολογία

Τελειόμηνο νεογέννητο:	Το νεογέννητο που γεννιέται μετά από διάρκεια κύησης 37-42 εβδομάδες (259-293 ημέρες)
Παρατασικό νεογέννητο:	Το νεογέννητο που γεννιέται μετά από διάρκεια κύησης μεγαλύτερης από 42 εβδομάδες (>293 ημέρες)
Νεογέννητο με χαμηλό βάρος γέννησης:	Το νεογέννητο με βάρος γέννησης μικρότερο από 2.500 γραμμάρια
Λιποβαρές νεογέννητο:	Το νεογέννητο με βάρος γέννησης μικρότερο από τη 10η εκατοστιαία θέση για την ηλικία κύησης
Νεογέννητο με κανονικό βάρος γέννησης:	Το νεογέννητο με βάρος γέννησης μεταξύ της 10ης και της 90ης εκατοστιαίας θέσης για την ηλικία κύησης
Υπέρβαρο νεογέννητο:	Το νεογέννητο με βάρος γέννησης μεγαλύτερο από την 90η εκατοστιαία θέση για την ηλικία κύησης
- Περιγεννητική περίοδος:	Η χρονική περίοδος από την 28η εβδομάδα της κύησης μέχρι την 7η μέρα μετά τη γέννηση
- Νεογνική περίοδος:	Η περίοδος από τη γέννηση μέχρι την 28η μέρα της ζωής
Βρεφική περίοδος:	Η περίοδος από τη γέννηση μέχρι το 1ο έτος της ζωής. Διακρίνεται στη νεογνική και τη μετανεογνική περίοδο

Η περιγεννητική θνησιμότητα εκφράζει τον αριθμό των θανάτων στην περιγεννητική περίοδο, σε χίλια γεννηθέντα ζώντα και θνησιγενή νεογέννητα.

Η νεογνική θνησιμότητα εκφράζει τον αριθμό των θανάτων στη νεογνική περίοδο σε χίλια γεννηθέντα ζώντα νεογέννητα.

Η βρεφική θνησιμότητα εκφράζει τον αριθμό των θανάτων στη βρεφική περίοδο, σε χίλια γεννηθέντα ζώντα νεογέννητα.

Η περιγεννητική θνησιμότητα για την Ελλάδα υπολογίζεται σε 24⁰/₀₀ περίπου, ενώ η νεογνική θνησιμότητα είναι περίπου 15⁰/₀₀.

Η ταξινόμηση των νεογεννήτων με βάση το βάρος γέννησης και την ηλικία κύησης φαίνεται στο Σχ. 10-1. Η ηλικία κύησης μπορεί να υπολο-

Πίνακας 10-1. Κυριότεροι παράγοντες που δρουν βλαπτικά πριν από τη σύλληψη

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ
Κοινωνικοί	
Χαμηλό κοινωνικο-οικονομικό επίπεδο. Έλλειψη οικογενειακού προγραμματισμού.	Κακή μαιευτική παρακολούθηση. Πρόωρος τοκετός. Πολλές κυήσεις.
Κακή διατροφή της μητέρας (υποσιτισμός).	Ενδομήτρια καθυστέρηση της αύξησης. Συγγενείς ανωμαλίες;
Νοσήματα της μητέρας	
Διαβήτης	Αποβολές, θνησιγενή, πρόωρα, υπέρβαρα νεογέννητα, υπογλυκαιμία, συγγενείς ανωμαλίες, αναπνευστικά προβλήματα.
Αναιμία	Πρόωρος τοκετός. Ενδομήτρια καθυστέρηση της αύξησης.
Υπέρταση	Τοξιναιμία κύησης, ενδομήτρια καθυστέρηση της αύξησης, περιγεννητική ασφυξία.
Χρόνιο νεφρικό νόσημα	Ενδομήτρια καθυστέρηση της αύξησης, περιγεννητική ασφυξία.
Χρόνιο καρδιακό νόσημα	Αυξημένη θνησιμότητα της μητέρας κατά τη διάρκεια της κύησης, προωρότητα, ενδομήτρια καθυστέρηση της αύξησης.
Παχυσαρκία	Υπέρταση της μητέρας, τοξιναιμία, ενδομήτρια καθυστέρηση της αύξησης, περιγεννητική ασφυξία.
Μαιευτικοί	
Ηλικία μητέρας < 16 ή > 40 έτη	Τοξιναιμία, αποβολές, συγγενείς ανωμαλίες, προωρότητα, ενδομήτρια καθυστέρηση της αύξησης.
Πολυτόκος (>5 κυήσεις)	Ενδομήτρια καθυστέρηση αύξησης, οξύς τοκετός.

Πίνακας 10-1 (συνέχεια)

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ
Προηγούμενο ιστορικό εμβρυϊκού θανάτου, καθυστέρησης ενδομήτριας αύξησης, προωρότητας, πολύδυμης κύησης.	Αυξημένη πιθανότητα εμφάνισης παρομοίων προβλημάτων.
Προηγούμενο ιστορικό (ατομικό-οικογενειακό) σημαντικών συγγενών ανωμαλιών ή κληρονομουμένων νοσημάτων.	Επανάληψη παρομοίου προβλήματος.
Ηλικία πατέρα >40 ετών	Συγγενείς ανωμαλίες
Προηγούμενη καισαρική τομή	Καισαρική τομή

Πίνακας 10-2. Κυριότεροι παράγοντες που δρουν βλαπτικά κατά τη διάρκεια της κύησης

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ
Κακή μαιευτική παρακολούθηση	Εμβρυϊκός θάνατος, πρόωρος τοκετός, ενδομήτρια καθυστέρηση της αύξησης.
Λοίμωξη (τοξοπλάσμωση, σύφιλη, ερυθρά, κυτταρομεγαλοϊός, έρπητας)	Αποβολή, συγγενής ενδομήτρια λοίμωξη
Ουρολοιμωξη	Πρόωρος τοκετός
Υπερθυρεοειδισμός	Βρογχοκήλη, θυρεοτοξίκωση, υποθυρεοειδισμός
Υποθυρεοειδισμός	Υποθυρεοειδισμός
Ισοανοσοποίηση Rhesus ή ασυμβατότητα ομάδων	Εμβρυϊκός ύδρωπας, αναιμία, υπερχολερυθριναιμία
Κάπνισμα	Αυξημένη θνησιμότητα, ενδομήτρια καθυστέρηση της αύξησης
Οινόπνευμα	Ενδομήτρια καθυστέρηση της αύξησης, εμβρυϊκό σύνδρομο οινοπνεύματος
Τοξικομανία	Σύνδρομο αποστέρησης στο νεογέννητο, ενδομήτρια καθυστέρηση της αύξησης
Φάρμακα	Εξαρτάται από το φάρμακο Γενικά μπορεί να προκαλέσουν: Αποβολή, ενδομήτρια καθυστέρηση της αύξησης, πρόωρο τοκετό, συγγενείς ανωμαλίες, άλλα προβλήματα.
Ακτινοβολία	Συγγενείς ανωμαλίες, νεοπλασίες
Μόλυνση περιβάλλοντος	Συγγενείς ανωμαλίες; Άλλα προβλήματα;

Πίνακας 10-3. Κυριότεροι παράγοντες που δρουν βλαπτικά κατά τον τοκετό

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ
† Πρόωρη αποκόλληση πλακούντα, προδρομικός πλακούντας	Εμβρυϊκός θάνατος, shock, αναιμία, ασφυξία, προωρότητα.
Ολιγάμνιο	Εμβρυϊκός θάνατος, παράταση κύησης, πνευμονική υποπλασία, αγενεσία ή άλλες ανωμαλίες νεφρών, συγγενείς ανωμαλίες.
Υδράμνιο	Απόφραξη ανώτερου τμήματος γαστρεντερικού σωλήνα. Ανωμαλίες ΚΝΣ, εμβρυϊκός ύδρωπας, παθολογική προβολή του εμβρύου, περιγεννητική ασφυξία.
Πολύδυμη κύηση	Ενδομήτρια καθυστέρηση της αύξησης, προωρότητα, εμβρυο-εμβρυϊκή μετάγγιση.
Παράταση-ρήξη θυλακίου > 24 ώρες	Λοίμωξη νεογεννήτων, χοριοαμνιονίτιδα της μητέρας.
Παρατεινόμενος τοκετός	Περιγεννητική ασφυξία, μαιευτική κάκωση.
Οξύς τοκετός	Περιγεννητική ασφυξία, ενδοκρανιακή αιμορραγία.
† Κεγχρωσμένο ενάμνιο (ενδομήτρια αποβολή μηκωνίου)	Περιγεννητική ασφυξία, σύνδρομο εισρόφησης μηκωνίου, παράταση εμβρυϊκής κυκλοφορίας
Υπερπυρεξία και λοίμωξη της μητέρας, αμνιονίτιδα	Πρόωρος τοκετός, λοίμωξη του νεογέννητου.
Παθολογική προβολή εμβρύου	Μαιευτική κάκωση, περιγεννητική ασφυξία, καισαρική τομή.
Καισαρική τομή	Παραμονή εμβρυϊκού πνευμονικού υγρού - ιατρογενής αναπνευστική δυσχέρεια.
Πρόπτωση, συμπίεση ή περιτύλιξη ομφαλίδας	Περιγεννητική ασφυξία.

Νεογνολογία

Πίνακας 10-3 (συνέχεια)

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ
Παράταση κύησης (>42 εβδομάδες)	Περιγεννητική ασφυξία, ενδομήτρια καθυστέρηση της αύξησης, σύνδρομο εισρόφησης μηκωνίου, παράταση εμβρυϊκής κυκλοφορίας.
Εμβρυουλκία - Δύσκολος τοκετός	Περιγεννητική ασφυξία, μαιευτική κάκωση.
Τοξιναιμία της κύησης	Καταστολή ΚΝΣ και υποτονία λόγω φαρμακευτικής αγωγής της μητέρας, περιγεννητική ασφυξία.
Αναλγητικά στη μητέρα	Καταστολή ΚΝΣ, καταστολή της αναπνοής, υποτονία.